

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/13/2014
Identifikačné číslo spisu:	9014899046
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9014899046.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Richarda Bureša a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného S. H. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajcu Mgr. Igora Schweighofera proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 08. decembra 2011, sp. zn. 4 To 103/2011 na neverejnom zasadnutí 16. decembra 2014 Tr. por., takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného S. H. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV z 21. júna 2011, sp. zn. 3 T 75/2010 bol obvinený S. H. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

napriek zákonnej vyživovacej povinnosti prispievať na výživu svojho syna H. H., nar. XY, vyplývajúcej mu z ustanovenia § 62 Zákona o rodine a deklarovanej mu i rozsudkom Obvodného súdu Bratislava IV, č. k. 4 C 124/1992, zo dňa 18. júna 1996, právoplatným dňa 05. februára 1997, ktorým ho zaviazal prispievať na výživu syna H. H. sumou 1 000 Sk (33,19 €), k rukám matky J. U., trvale bytom Y, túto povinnosť si riadne neplní od 01. septembra 2001 až doposiaľ, s výnimkou obdobia od 26. novembra 2006 do 01. februára 2007, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, kde nahlásil svoju vyživovaciu povinnosť, s výnimkou obdobia od mája 2010 do 10. septembra 2010, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody, kde nahlásil vyživovaciu povinnosť a obdobia od 16. februára 2011 do 28. februára 2011, kedy bol vo väzbe, kde nahlásil vyživovaciu povinnosť, pričom v dôsledku vyššie uvedeného mu vznikol na výživnom dlh vo výške 3 750,87 €, pričom v uvedenom období nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nebol poberateľom dávok v hmotnej núdzi, bol vedený ako živnostník a finančné prostriedky si zaobstarával brigádnickou prácou.

Za to mu bol uložený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 4 Tr. zák. s

poukazom na § 49 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Na podklade odvolania obvineného voči skôr uvedenému rozsudku okresného súdu, Krajský súd v Bratislave uznesením z 08. decembra 2011, sp. zn. 4 To 103/2011 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom ustanoveného obhajcu dovolanie obvinený S. H..

Obvinený v ňom a v jeho doplnkoch uplatnil dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. h/ a písm. i/ Tr. por. Podľa jeho názoru rozhodnutiam súdov obidvoch stupňov predchádzalo konanie, v ktorom bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, bol mu uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby a zistený skutok bol nesprávne právne posúdený a to v jeho neprospech.

Naplnenie uvedených dovolacích dôvodov videl obvinený v nasledovných skutočnostiach.

Na hlavnom pojednávaní 21. júna 2011, na ktorom bol vyhlásený rozsudok mu nebol ustanovený obhajca napriek tomu, že sa od 02. mája 2011 nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody.

Neoprávnene mu bola postupom podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. zvýšená spodná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Okresný ani krajský súd neskúmali skutočnosť, že jeho syn, na ktorého údajne neplatil výživné bol v roku 2004 osvojený manželom jeho bývalej manželky a odvtedy nesie meno H. U. a nie H. H.. Z tohto dôvodu nemal byť trestne stíhaný pre prečin zanedbania povinnej výživy. Zároveň namietol, že okresný súd nevykonával dokazovanie v potrebnom rozsahu, pretože nevypočul ním navrhnutých svedkov ako i to, že mu mal byť uložený súhrnný trest odňatia slobody za súčasného zrušenia výroku o treste z rozsudku Okresného súdu Ružomberok, ktorý bližšie neoznačil.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd ako súd dovolací vyslovil rozsudkom porušenie zákona a napadnuté rozhodnutia súdov obidvoch stupňov zrušil.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Bratislava IV.

V písomnom podaní doručenom okresnému súdu 21. októbra 2013 okresný prokurátor uviedol, že uplatnené dovolacie dôvody nie sú podľa jeho názoru v posudzovanom prípade splnené, pretože právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom porušené nebolo, dovolací argument obvineného o nezákonomnom zvýšení spodnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby nezodpovedá stavu veci a navyše ani dovolací dôvod nezakladá, pretože nemá za následok uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Námietky obvineného týkajúce sa jeho otcovstva k H. H., ktorý má zmenené priezvisko na U. z hľadiska dovolacích dôvodov označil za irelevantné, pretože sa týkajú správnosti a úplnosti skutkového stavu veci, ktorý dovolací súd nemôže skúmať ani meniť. Napokon uviedol, že obvinenému vo vzťahu k výroku o treste z rozsudku Okresného súdu Ružomberok z 12. apríla 2010, sp. zn. 8 T 125/2009 súhrnný trest uložený byť nemohol, pretože obvinený páchanie trestného činu v označenej veci dokončil až po vyhlásení skôr uvedeného rozsudku.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného zamietol.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.) a bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 až § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak:

- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. h/ a písm. i/ Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné.

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Dovolací dôvod podľa § 371 písm. h/ Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý trestný zákon nepripúšťa. Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu. Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Potrebné je však uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti.

Obvinený S. H. zásadne porušenie práva na obhajobu v pôvodnom konaní ani v konaní pred odvolacím súdom nenamietal. Z tohto dôvodu dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v podanom dovolaní použiť ani nemohol.

Napriek tomu však najvyšší súd poznamenáva, že na hlavnom pojednávaní, na ktorom bolo vykonané dokazovanie, obvinený zastúpený obhajcom bol a preto jeho dovolacie tvrdenie v uvedenom smere nezodpovedá stavu veci.

Citovanými rozhodnutiami okresného a krajského súdu bol obvinenému uložený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 4, § 49 ods. 2 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere tri roky.

Za trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. zákon ustanovuje trest odňatia slobody vo výmere jeden až päť rokov.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinenému bol uložený trest v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe a takého druhu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa.

Správne a v súlade so zákonom postupoval krajský súd aj pri úvahách o právnom posúdení konania obvineného, pretože obvinený najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania po dlhší čas a tým naplnil zákonné znaky prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. Tomuto právnomu posúdeniu zodpovedá aj znenie ustáleného skutku v skutkovej vete napadnutého rozsudku, ktorá obsahuje všetky zákonné znaky uvedeného trestného činu.

K dovolacím námietkam obvineného o nesprávnom a nedostatočnom zistení skutkového stavu veci najvyšší súd uvádza, že ide o dovolacie námietky zjavne skutkovej povahy (vrátane námietok o nezákonnej aplikácii § 38 ods. 4 Tr. zák. pre nepričítanie jednej poľahčujúcej okolnosti, pretože hodnotenie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou), hoci dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa výlučne namietanie právnych chýb, konkrétne vo vzťahu k zistenému skutku nesprávnosť jeho právnej kvalifikácie. Preskúmavanie veci zo skutkového hľadiska dovolacím súdom je uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., kedy je oprávnenou osobou na podanie dovolania len minister spravodlivosti.

Rovnako tak sú nedôvodné aj dovolacie námietky obvineného o absencii uloženia súhrnného trestu odňatia slobody. Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že obvinený pokračoval v páchaní trestného činu do 08. decembra 2011, kedy krajský súd právoplatne rozhodol o ním podanom odvolaní a Okresný súd Ružomberok v konaní vedenom pod sp. zn. 8 T 125/2009 v inej trestnej veci obvineného rozhodol 12. apríla 2010. V posudzovanej veci preto pre aplikáciu § 42 ods. 1 Tr. zák. nebola splnená zákonná podmienka spáchania trestného činu, za ktorý bol odsúdený skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.